

Eac du Bonnet.

Sparman's Garage

Bensinstation. Reparationer emottagas, stort lager av reservdelar. Köper och säljer nya och gamla bilar. "Taxi-service". Telefon n:o 6.

D. McCulloch

(The Medicine Shop)

patentmedicin, tobaksvaror etc.
Tidskrifter, böcker, kameror,

Äktsvenska egenskaper.

Radioföredrag av redaktör O. R. Landelius om
Canada.

Svensk-Canadas speciella och populära gäst i sommar, redaktör O. R. Landelius, har nu återbördats, eller rättare sagt återbördat sig själv, till den kanske något karga men dock så kära fosterjorden. Leende och glad som vanligt uppenbarade han sig nyligen i den goda staden vid Gataalvens strand, där han som bekant bekläder posten som chef för "Stockholms Dagblad" Göteborgsredaktion. Efter hemkomsten har redaktör Landelius hållit ett uppmärksammat radioföredrag om svenskarna i Canada, och som detta väl torde vara ägnat att intressera landsmännen där ute, lämnas här ett kort sammandrag av det samma.

Under många, många årtionden har, uttrände den vittbereste publicisten till de tjugusentals radiolysnarna, Förenta Staterna varit det lockande guld- och äventyrsland, som kommit vikingablodet hos tusenden av den svenska jordens söner och döttrar att svälla av oro och längtan. I otaliga skaror drog Sveriges unga och kraftiga befolkning år efter år över oceanen till U. S. A., vars portar stodo öppna på vid gavel för alla folk och nationer, och som sålunda blev den svenska emigrations stora och huvudsakliga mål.

När Förenta Staterna emellertid för en del år sedan genom stränga invandringslagar började begränsa strömmen av immigranter, delvis kanske till följd av en begynnande överbefolkning, då uppstod givetvis frågan, vart den årliga svenska utvandrareströmmen, som numera blivit en tämligen konstant social företeelse av eventuelig intresse på något sätt oavvärande proportioner, hädanefter borde styra kosan. Det är blott ganska naturligt, att blickarna genast riktades mot Canada — ett land där svensken alltid kunde känna sig säker på att vara välkommen och det enda för koloniserings- och större skala öppna land, vars natur och klimat i stort sett liknade hemlandets och i vilket slutligen de sociala förhållandena voro honom t. o. m. mindre främmande än i Förenta Staterna. Re-

SEALED TENDERS addressed to the undersigned and endorsed "Tender for addition to Public Building, Dauphin, Man." will be received until 12 o'clock noon (daylight saving), Tuesday, September 24, 1929, for the construction of an addition to the Public Building at Dauphin, Man.

Plans and specification can be seen and forms of tender obtained at the offices of the Chief Architect, Department of Public Works, Ottawa, the Resident Architect, Dept. of Public Works, Customs Building, Winnipeg, Man., and the Postmaster, Dauphin, Man.

Blue prints can be obtained at the office of the Chief Architect, Dept. of Public Works, by depositing an accepted bank cheque for the sum of \$20.00, payable to the order of the Minister of Public Works, which will be returned if the intending bidder submit a regular bid.

Tenders will not be considered unless made on the forms supplied by the Department and in accordance with the conditions set forth therein.

Each tender must be accompanied by an accepted cheque on a chartered bank payable to the order of the Minister of Public Works, equal to 10 per cent of the amount of the tender. Bonds of the Dominion of Canada or bonds of the Canadian National Railway Company will also be accepted as security, or bonds and a cheque if required to make up an odd amount.

By order,

S. E. O'BRIEN,

Secretary.

Department of Public Works,
Ottawa, August 29, 1929.

dan långt tidigare hade dock många svenskar valt att bygga sitt nya hem och skapa sin framtid i Canada. På 80-talet torde de första svenska nybyggarna, i mera nämnvärd omfattning åtminstone, ha slagit sig ned i Canada, och sedan har den svenska inflyttningen dit fortgått oavbrutet om också i mycket, mycket mindre omfattning än till Förenta Staterna.

Svenskarna i Canada ha tack vare sin arbetsamhet, härdighet och pålitlighet förskaffat sig allmänt anseende såsom hörande till Canadas bästa och duktigaste befolkning. Även om dem gäller emellertid vad en professor i sociologi vid Wisconsin universitet sade om svenskarna i U. S. A.: "Ur deras krets komma få ledare, men i gengäld skapa de utomordentligt goda medborgare". Och tack vare dessa äktsvenska egenskaper, som de medfört från sitt gamla hemland, alltid som sin största och ofta kanske enda tillgång, ha de även i regel lyckats skapa sig inte endast ett eget hem utan också en god ekonomisk ställning.

För att närmare lära känna våra landsmän i Canadas svenskbygd och på nära håll se dem i deras dagliga gärning, företog jag i våras en två månaders resa tvärs genom Canada från Atlantkusten till Stilla havets lummiga stränder. Efter en härlig överresa ombord på Canadian Pacifics nya lyxångare "Duchess of Bedford" landstego vi en solig morgon i början av april i Saint John. Här, ja redan innan jag ens hunnit lämna ångarens tilläggssplats, möter jag den första svensken på Canadas jord, som tillika är tjänsteman i provinsregeringen, ålandsavskensken Charles E. Magnusson.

Det är mycket få svenskar som stanna här. Nästan alltid fortfärdas de omedelbart västerut till Winnipeg, vanligen deras första anhalt, varifrån de sedan sprida sig ut över prärievidderna eller ännu längre bort över British Columbias förtrollande sagoland mellan Klippiga bergen och Stilla havet. Den stora västerns lockande försyn är lika stor i dag som för, och därför låter den svenska invandraren sig villigt och glatt och med hågen full av förväntan inför det kommande stora äventyret stuvade in i de bekväma kolonistvagnarna för att efter ett par dygns resa nå fram till sina drömmars mål. I likhet med den svenska emigranten, sade talaren, fortsatte jag nästan genast västerut om också med några uppehåll på vägen. Det första gjordes i Canadas stora handels- och sjöfartsmetropol, Montreal, millionstaden som t. o. m. växer fortare än New York. Här träffade resenären en person, som i nära nog bokstavig mening skär guld med taljknivar, nämligen C. J. Tryck. Denne skär gubbar i trä på Döderhultarmanér. Efter att en god stund ha uppehållit sig med beskrivning av svenskcentra i Port Arthur och William samt Kenora och närliggande distrikt övergick redaktör Landelius till den stora präriemetropolen och dess svenskar.

Winnipeg har alltför första början varit centrum för den canadensiska västerns kolonisering och tävlar med Vancouver om att vara västra Canadas största stad. Präriestaden har också oftast varit de svenska invandrarnas första uppehållsstation i det nya landet, varifrån de sedan spritt sig ut över prärieprovinserna, men det är klart, att många kommit att stanna här. Winnipeg har en betydande svenskkoloni, som intar en särställning därigenom att de intellektuella yrkena, äro talrikare representerade inom densamma än i någon annan svensk koloni i Canada.

Winnipeg har visserligen inte någon egentlig svensk stadsdel, men däremot sin berömda svensk-

gata, Logan Avenue. Genom rummet boro stervägarna ut från förkunnelse om Logan, — gatan, där inte bara de två svenska tidningsredaktionerna och Winnipegens tre svenska kyrkor ligga utan även en rad svenska och skandinaviska affärer, Ar Logan Avenue ligger så presentabel, som den kunde och borde vara, så är den i andra ändan långt ifrån domstolens tvärbort i obemärkthet. Teatrom, Bland Winnipegens svenska finnes knappast något mera omtyckt ämne att kanstupa om kring kaffebordet vid logemötena än Logan, och i de svenska tidningarna är det ständigt temat: "Logan Avenue's andliga uppsynsgång". Svenskagatan mindre presentabla karaktär beror emellertid på, judiska kommissionshandlare och klädesjobbare samt att gatan och dess skandinaviska caféer tillika utgöra samlingsplatsen för en del mindre skotsamma skandinaver, som inte vilja taga arbete utan föredra att utnyttja nyanlända landsmän och deras portmonnärer. Sådant är ja dock oönskvärdt i den jättereservoar för alla slags nationer och allt slags folk, som Winnipeg i själva verket är. De bofasta Winnipegens svenska och flertalet av dem, som under kortare eller längre perioder vistas där, äro av det praktiska och duktiga slag som alltid utgjort kärnan av de svenska utvandrarna.

Väster om Winnipeg tärta de väldiga, oändliga prärievidderna vid på allvar, och deras slut när man inte förrän man kommit alldeles fram till foten av Klippiga bergen. Den som inte själv har sett och upplevat Canadas veteprarie har svårt att göra sig en föreställning om, vilka oerhörda vidder man här rör sig på. Prärien synes ändlös som oceanen, horisonten ligger öppen och vid ingenting stänger — solen stiger upp ur återfält och går ner i återfält. Men även prärien har sin omväxling och sina säregna skiftningar att bjuda på. På de stora prärieområdena är det som man finner den allra största delen av Canadas svenska befolkning. Här lämnade talaren en intressant och målande skildring av svenskdistrikten kring Stockholm och Gilroy, Sask., m. fl. och blev tydligen särskilt imponerad av att på Morrisviken Eric Larssons farm i Gilroy finna både elektriskt ljus från eget elektricitetsverk, vattenledning, badrum och w. c. och mycket mera. Och allt detta utom på den stora prärien omkring 110 km. från närmaste större stad.

Från Wetaskiwin och dess många svenska kolonier, såsom Kalmar, Falun, Malmö, Odin m. fl. där talaren särskilt uppehöll sig vid här boende släktingar till de just nu till Sverige inflyttade Gammalsvenskyderna från Ryssland, fortsatte han sin resa till Edmonton — Albertas huvudstad. I själva Edmonton organiserades i februari i år en svensk-luthersk församling med ett 50-tal medlemmar.

Forbi Albertas största stad, Calgary, fortsatte redaktör Landelius över Klippiga bergens vilda och hänförande fjällandskap in i Canadas västligaste och vackraste provins, British Columbia. Mera betydande svenska kolonier finns bl. a. i Nelson, centrum i ett stort skogs- och gruvidistrikt. I Vancouver vid Stilla havskusten finnes en mycket stor och blomstrande svensk koloni, och Vancouver kan dessutom skryta av att äga Canadas största och ståtligaste svenskkyrka. För övrigt torde de knappast finnas någon plats i hela British Columbia, på vilken man inte skall finna flera eller färre svenskar. I Prince Rupert bor den kanske mest ryktbara av alla Canadas svenskar, konsul Olof Hanson, väl känd i Sverige sedan han i vintras förärrat Riksmuseet en vackert gäva i form av en totempale. Rolf Wallgren-Bruhns namn måste även nämnas.

Bruhn är sedan 1924 medlem av provinsparlamentet och erhöi för året det mycket hedrande uppdraget att vara minister utan portfölj i B. C:s regering.

Alltför komna väl, uttrände slutligen den outtröttliga talaren, stora skaror av svensk ungdom att söka livets stora äventyr och sin framtid i Canada. Vad som framför allt gläder en svensk, som besöker Canadas svenskbygd, är den kärlek med vilken våra landsmän därute alltiämt hålla fast vid det svenska kulturarv, inte minst när det gäller språket som de medfört från sitt gamla hemland. Att stärka och värda detta levande intresse borde dock bli en av våra hemmasvenskarnas — viktigaste arbetsuppgifter för att utvecklingen i Canada inte skall gå i samma riktning som i Förenta Staterna.

Oss kvinnor emellan

Körvänderna rydd för denna kvinnornas egen redning, torde adresseras direkt till fru Sonja Gardell, S. C. T:s redaktion, 325 Logan ave. Unika personligt svar torde porto bifogas.

Talar hon bättre än han?

Och övertalar se'n

Tre gånger i rad har jag varit på officiella tillställningar, där den bästa talaren var — en kvinna. Det var ändå mycket förnäm tillställningar, och talarna voro representanter för litteratur, skadespelkonst, vetenskap — ja, sannerligen var inte också värdighetens vetenskap vid ett tillfälle företrädd. Och ändå! Schablon på schablon mötte i de manliga anförandena, medan de kvinnliga kommo som en frisk fläkt. Varför? Ja, man hade intrycket att dessa hyllningstal — ty sådana var det — kommo från hjärtat, att talarinnan vände sig med humor — ja, just humor, fast det var kvinnor! — och hjärtlighet till hyllningens föremål. De hade något att säga — och de förstodo att säga det.

Vid en diskussion i en förnäm konstnärlig sammanslutning fick jag samma intryck. Där fanns professorer, författare, konstnärer, journalister bland talarna — men den som gjorde sig bäst var en kvinna! Kanske var inte det hon hade så värt märkvärdigt, men hon hade en så utmärkt framställning. Den var levande, det var som om hon berättat något intressant vid ett middagsbord och inte bara läst upp något i en föreläsning. Och hemligheten i att göra intryck med vad man säger ligger, som bekant, till god del i att man förstår säga det på rätt sätt.

Här slår mig en sak: talade kvinnorna i fråga så väl, därför att kvinnorna inspireras av männen i högre grad än männen av kvinnorna? Kanske, kanske ändå! När en kvinna vid en sådan fin tillställning reser sig upp för att hålla ett tal, så känner hon människans intresse och beundran strömmar emot sig, och det stimulerar henne, kommer henne att med mera charm och finhet lägga sina ord. En talare, som skall göra intryck, behöver, om någon, ha charm. Men charm, konsten att behaga, måste kvinnorna från det de äro helt små försöka tillägna sig. Helt naturligt alltså, att kvinnan kan bli i stånd att överglänsa de flesta män som talare, när det är fråga om att lägga fram sitt hjärta, att hylla, tacka, fira.

Men är hon en lika god talare när det gäller att göra propaganda för en idé? Ja, det beror väl på idén. Skrattra inte: så fort hjärtat är med, kan kvinnan bli en ypperlig talare. Tänk bara på våra kvinnliga frälsningssoldater! Och om amerikanskan Alma Whitley, som har biskopsvärdighet, säger man, att hon förstår att tala vardagligt till hjärtat än någon andrigt i sitt distrikt. Men skulle hon ha lika stor framgång, om hon stode i parlamentet och talade i någon budgetfråga?

För att vinna framgång med sin konst skall talaren utstråla en viss "animal magnetism", och detta förklarar, varför i U. S. A. negerna, sångens och dansens folk, framför andra äro sådana medryckande talare. En person som rest mycket, förklarar, att han aldrig hört en kvinna tala så väl som en negeress, som talade på en gata i St. Louis. Varje hennes ord var som en explosion.

na; redan hörde jag en och annan bitter anmärkning över, att Canadasvenskarna i sina vackra stränder kände sig alltför mycket förbisedda av oss hemmasvenskar. Till sist vill jag på Canada-svenskarnas önskan frambara en hjärtlig hälsning från dem till landsmännen i gamla Sverige. I denna deras önskan tycktes mitt öra uppfatta ett outtalat: "Glöm oss inte".

Detta torde vara det första radioföredrag, som någonsin hållits i Sverige om landsmännen i Canada. Redaktör O. R. Landelius är väl värd en uppriktig eloge för det levande intresse, han nedlagt i sina studier av det stora landet i väster och dess framtidssträvande folkstam, och hans omkring årsskiftet färdiga bok om Canada kommer helt säkert att mottagas med varmaste sympati av svenskarna på båda sidor av Atlanten.

"Den radiobötte".

Alltså: gäller det att räcka fram blommor i ett tal, att käsera, då överglänsar, tro vi, kvinnan ofta mannen. Men i det att säga allvarigare talarkonsten har hon svårare att vinna lagrar — eller hur? Där visar sig hennes ovana. Jag tror visst kvinnan kan tänka logiskt — men tala logiskt, det har hon svårare för. Hon har ju alltid varit van att leva på sin charm, inte på sitt tals logik. Skall hon hålla ett sakligt anförande, draga slutsatser, då blir hon lätt konstnerad, börjar med slutet och slutar med början.

Från tala till övertala är steget inte långt. Vem övertalar bäst, man eller kvinna? Ja, det beror väl på, om det gäller affärer eller kärlek. Om en agent skall försöka övertala er till att taga en livförsäkring eller köpa en dammsugare, vill ni han skall tala med kärlek för ert liv och sin dammsugare? Det är en samvetsfråga. Det finns de, som principiellt vilja skilja på sak och inte vilja lägga sitt hjärta i en dammsugare, fast organet ifråga visat kunde behöva en liten uppenbaring ibland.

Kan kvinnan inte alltid tala så bra, så är hon däremot mycket skicklig i att lyssna. Jag hörde häromdagen en ung vetenskapsman, psykolog, säga, att psykoanalysen — ni vet, den moderna läkemetoden — sannolikt i framtiden kommer att i stor utsträckning ligga i händerna på kvinnor. Varför? Därför, att psykoanalytiker måste vara passiv och tålmodig, han skall kunna lyssna och lyssna på sina patienter i timmar och timmar. Och det är en konst för kvinnan, det.

Var äro våra uppförande kvinnor?

För några veckor sedan skrev jag i denna spalt och berättade om en hårt provad farmarehustru, som genom sjukdom och missväxt måste möta en svår vinter. Jag uppmanade mina läsare att söka avvara något i klädväg eller annat, som kunde vara till nytta och gagn för denna kvinna och hittills har jag endast emottagit tvänne klädespaket, samt blivit utlovad ännu ett. Men det är icke bara pengar som behövas, en liten sparad slant skulle också komma väl till pass.

Jag har så ofta läst om alla de goda rå, våra duktiga kvinnor kunna ge, när de bara vilja. Nu är tillfället att visa att det ligger något bakom orden, och jag vågar där för innerligt till Er alla, som icke behöva räkna "centarna" att göra något.

För att alla skola förstå vad det rör sig om vill jag ännu en gång publicera brevet och hoppas att Ni hörsammar maninven. Sänd vad Ni kan och har till Fru Sonja Gardell, 325 Logan ave., och vi skola redovisa i tidningen "Sena-re".

En bön om hjälp

Från en farmarhustru har jag fått mottaga följande skrivelse: "Har läst Edra små betraktelser och vill tacka Er för de goda artiklar Ni skriver för oss kvinnor. De äro både till nytta och uppmuntring för oss stackars farmarehustrur ute på landet.

Jag kommer nu med en bön till Er, och vad jag vill säga är kanske icke så lätt för mig att få fram. Som vi kanske vet har det varit dåligt ställt med odlingen härute i år och vi äro bland dem, som ingen skörd kunna få, så det ser ganska mörkt ut. Min man och vår äldsta dotter hava varit sjuka under sista vintern och ingen av dem äro ännu riktigt återställda. Så vi ha en svår höst framför oss. Så ha vi dessutom tre barn som gå i skolan, en pojke och två flickor och då jag nu inte har några pengar att handla för, så kom jag att tänka på att Ni kanske skulle kunna känna några som ville samman skjuta litet kläder eller hjälpa oss på annat sätt. Jag är ytterst tacksam för vad jag kan få och kan alltid sy om det så det passar.

Naturligtvis vill jag helst hava vinterkläder. Barnen ha långt att gå till skolan och jag vill naturligtvis försöka betala vad det kostar att få det hitskickat.

ETT VERKLIGT TILFALLE!

DEN NYA

ROYAL PRINCESS

ELEKTRISKA DAMMSUGAREN

med golvbänare för

\$49.50 kontant

ELLER

\$1.00 vid köpet och \$1.00 per vecka

(Avbetalning per månad om så önskas)

Låg driftkostnad

RENGÖRINGSVERKTYG \$8.50 EXTRA

Bese denna underbara apparat i

Hydro Showrooms, 55 Princess St.

Winnipeg Hydro

Telefon

24 669

för demonstration

HARNIEJ

ännu begagnat Er av det enastående erbjudande vi göra våra prenumeranter, såväl gamla som nya, att vid prenumerationens inbetalning insända namn och adress å person i Sverige till vilken Ni önskar sända

SVENSKA CANADA TIDNINGEN?

Utan tvivel är detta det liberalaste premiebud någon tidning (Amerikansk eller ej) gjort. Det är ej en premie för vilken Ni behöver skaffa oss en ny prenumerant eller dylikt. Det är varken porto eller tull att betala, som ofta medföljer erbjudanden från U. S. A.

VI ÄRO ALLA

Svensk Canadensare och behöva ej gå över än efter vatten. Gynna Canadaprodukter först. Sammanhållning är enighet, och enighet ger styrka.

Detta är öppet för ALLA utan undantag, bara uppgiv namn när Ni insänder betalningen till

SVENSKA CANADA TIDNINGEN
325 LOGAN AVE.
WINNIPEG.

Aldsta flickan, som går i skolan, är 14 år, pojken 12 år och lillebarnet 10 år.

Det skulle glädja mig mycket om jag kunde få något, men om intet skulle komma, så blir jag inte nedslagen för det, ty jag har nu fått vänja mig vid besvikelse. Jag tänker på att det alltid finns någon som har det svårare än jag, trots att detta ju icke är någon direkt tröst i sorgen.

Hoppas att Ni icke upptar denna bön om hjälp illa. Ni kan vara säkra på att det icke är någon lätt sak för mig att behöva be om något.

Hälsningar från en farmarehustru.

Sonja Gardell

Prat om mat.

Kyparen: — Vill herrn ha kaffet strax, eller vill herrn vänta, till det blir färdigt?

Kyparen: — Skall det vara a la Carte eller diner?
Gästen: — Ta hälften av var, men mycket potatis.

Kypare, ni hör dåligt, eller hur?
— Ja, tyvärr, herrn!

— Ja, det kunde jag just tro. Jag hade nämligen beställt lever inte läder!

Hovmästarn, man ska ju inte tala illa om en, som är äldre än en själv, men den här kycklingen, har förverkat all hänsyn —

— Vaktmästarn, vattenkaraffen är icke ren.
— Omöjligt! Då måste det vara vattnet som är smutsigt!

— Hovmästarn, jag vill gärna meddela att jag hittat en byxknapp i maten.
— Åh — tusen tack — jag kunde då rakt intet förstå vart den tagit vägen!

Farmarbetare faller av lass och bryter nacken.
Avled senare på sjukhuset till följd av skadorna.

Gus Peterson, anställd på gemensamhetsfarmen vid Meadows, Man., var på onsdag eftermiddag i förra veckan sysselsatt med att köra hö, då han föll av lasset, varvid hans huvud slog i marken med stor fart. Han avled torsdag kväll i Misericordia Hospital till följd av bruten ryggrad och vrickad nacke.

Gynna denna tidnings annonsörer.

Zam-Buk
50c ALL DRUGGISTS
FÖR HUGG- OCH SKAVSAR, BLEMMOR, BRÄNNAR, HEMMORROIDER, ECZEM eller vilka som helst hudskador.